

NEWSLETTER

Jun-Jul-Avgust 2014

UDRUŽENJE INDUSTRIJE OTPADA SRBIJE HRABRI ČISTAČ

REDOVNA SKUPŠTINA UDRUŽENJA IOS HRABRI ČISTAČ U SUORGANIZACIJI SA PRIVREDNOM KOMOROM SRBIJE I PRIVREDNOM KOMOROM ZELENE SRBIJE

26.06.2014.god. održana je Redovna Skupština Udruženja IOS "HRABRI ČISTAČ" u Privrednoj komori Srbije. Skupštini su prisustvovali predstavnici Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine, Privredne komore Srbije, Privredne komore Zelene Srbije, Agencije za zaštitu životne sredine i predstavnik Evropske federacije industrije otpada FEAD.

Poglavlje 27 koje se odnosi na zaštitu životne sredine, najteže je u pregovorima sa EU i najviše će nas koštati, zato treba dobro da procenimo vreme do kada nešto možemo da uradimo, kako bi mogli da obezbedimo što bolje tranzicione periode, navela je predstavnica Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine Jovana Majkić. Ona je na Skupštini

Udruženja IOS "Hrabri čistač" u Privrednoj komori Srbije, navela da je važno tačno odrediti koje su to oblasti, za koje će biti potrebno najviše vremena da se uskladimo sa EU i da tražimo odlaganje za njih, s tim što taj tranzicioni peirod ne može biti duži od 10 godina, od sticanja punopravnog članstva. Majkićeva je kao rukovodilac Grupe za evropske integracije u oblasti ekologije, navela primer Poljske, koja je pogrešno procenila dužinu tranzicionog perioda, pa je zbog toga morala da plaća kaznu u iznosu od 50.000 evra dnevno. Prema njenim rečima usklađivanje svih ekoloških propisa sa EU, košta će nas oko 10 milijardi evra, a najkritičnije oblasti u Srbiji su upravljanje vodom i otpadom. Države članice uspele su da ispregovaraju tranzicione periode za deponije, ambalažni i tehnički otpad, kao i njegov transport. Ministarstvo je pokrenulo projekte za sprovođenje planova, što zahteva ozbiljne studije i angažovanje više institucija, a posebno lokalnih samouprava. Majkićeva je istakla da je vremena malo, da je za septembar zakazan skrining koji će trajati pet dana, a u novembru će Srbija predstaviti svoju poziciju.

Predstavnik Evropske federacije industrije otpada FEAD Peter Hodeček je istako da je oblast životne sredine jedno od najzahtevnijih sektora za pregovore o pristupanju EU, integracije podrazumevaju usvajanje i primenu evropskih standarda i stvaranje institucionalnih i administrativnih pretpostavki na lokalnom i

nacionalnom nivou. On je podsetio da je IOS "Hrabri čistač" prva organizacija sa Balkana koja je član FEAD-a, što je značajno jer su i u evropskom zakonodavstvu u toku neke promene. Teško je saradivati i među pojedinim članicama EU, jer su one na različitom razvojnom i tehnološkom nivou.

Predsednik Upravnog odbora Udruženja IOS "Hrabri čistač" Miodrag Mitrović je istakao da je neophodno da se zaštite dosadašnje privatne investicije, kako bi se povećalo zapošljavanje i investicije u industriji otpada, jer trenutno stanje vodi povlačenju stranih i domaćih investitora. On smatra da se pitanje finansiranja industrije otpada, istorijskog zagađenja i reciklaže može rešiti osnivanjem Fonda, koji će biti van budžeta, a popunjavaće se eko taksama za skupljačku i prerađivačkudelatnost.

Predstavnik PKS Siniša Mitrović je istakao da nije cilj samo zaštititi životnu sredinu već stvoriti i novi ambijent za poslovanje u zelenoj ekonomiji, koja može biti novi faktor razvoja. Donošenjem paketa novih zakona teba naći odgovore na klimatske promene i tehnološke nesreće, kako nam se ne bi više događalo, kao sada u Obrenovcu, da se gomila komunalni otpad. On je rekao da će u ponedeljak biti održani razgovori sa Ministarstvom finansija o rekonstrukciji ekološke industrije, a do kraja jeseni treba da se uspostavi projekat IT ekologije. On treba da doprinese da se prate tokovi otpada, kako bi se smanjio kriminal u oblasti prikupljanja, prerade i prometa sekundarnih sirovina.

INTERVIJU SA PREDSTAVNIKOM FEADA G-DINOM PETEROM HODECEKOM

1. Recite nam još nešto o FEAD organizaciji, koji su vaši članovi?

FEAD je Evropska federacija koja predstavlja Evropsku industriju otpada.

Članovi FEAD-a su nacionalna udruženja za upravljanje otpadom koja pokrivaju 18 članova EU plus Norveška i Srbija. Oni imaju otprilike 60% udela u domaćem tržištu otpada i upravljaju više od 75% industrijskim i komercijalnim otpadom u Evropi. Njihov kombinovani godišnji obrt je otprilike 75 milijarde Evra.

FEAD predstavlja oko 3000 kompanija sa aktivnostima u svim oblastima upravljanja otpadom. Ove kompanije zapošljavaju preko 320000 ljudi koji rade u oko 2400 reciklažnih centara i centara za sortiranje, 1100 mesta za kompostiranje, 260 otpad-u-energiju postrojenja i 900 kontrolisanih deponija.

Oni igraju važnu ulogu u odluci za najbolje ekološke opcije za probleme sa upravljanjem otpadom.

2. Udruženje upravljanja otpadom Srbije "Hrabri čistač", sada kao član FEAD-a, radiće veoma intenzivno da stvori Evropsko reciklažno društvo koje će stimulisati privatne sektore, da poboljšaju ekspertize, resurse i konkurentnost u poslovnoj okolini. Koliko je korisno ovo članstvo za Srbiju?

Članstvo "Hrabrog čistača" je veoma korisno, naročito za privatni sektor za upravljanje otpadom. Ukupni ciljevi kružne ekonomije Evropske Unije su da postignu ekonomsku i ekološku održivost za Evropu. Evropa kao celina je napravila značajan napredak u smanjivanju najgorih metoda upravljanja otpadom, kao što su javni otpadi i promovisane bolje metode kao što je reciklaža. Pretvaranje otpada u resurse je stoga važan deo za "zatvaranje kruga" u kružnoj ekonomiji. Ciljevi određeni u Evropskom zakonodavstvu su bili presudni pokretači da:

- popravne upravljanje otpadom
- stimulišu inovacije u reciklaži i ponovnoj upotrebi
- ograniče deponije
- smanje gubitke resursa
- stvore podsticaje da promene ponašanje potrošača

Da bi privatni sektor mogao da nastavi da poboljšava Evropsko upravljanje otpadom i reciklažni učinak, postoji potreba za stabilnim regulacionim okruženjem i pravnim sigurnostima, koje bi

dozvolile pravljenje još više investicija u inovativne i efikasne tehnologije. Kao član FEAD-a "Hrabri čistač" je sada u mogućnosti da doprinese ovim potrebama i razvoju.

3. Iz ove saradnje mogu biti očekivane smernice za usklađivanje propisa u oblasti industrijskog otpada da bi uskladili zakone koji su bitni u procesu pristupanja Evropskoj Uniji. Možete li proceniti propise u Srbiji i spremnost da se usklade zakoni?

Ne mogu da procenim postojeće propise u Srbiji i njenu spremnost da uskladi svoje zakonodavstvo, ipak Srbija mora da poravna svoja zakonodavstva sa Evropskim zakonom. Možda postoje neke mogućnosti tokom pregovaranja u vezi sa procesom pristupanja Srbije u Evropsku Uniju da odstupe od nekih zahteva sa vremenom. Ali u svakom slučaju Srbija mora da sprovede sve uredbe u vezi sa otpadom, nevezano kojom vrstom otpada se bave.

4. Kako je oblast životne sredine jedna od najizazovnijih sektora za pregovore da se pridruži EU, integracija uključuje usvajanje i izvršenje Evropskih standarda i merila, i stvaranje ustavnih i administrativnih pretpostavki na lokalnom i nacionalnom nivou. Kako vi procenjujete situaciju u Srbiji?

Premeštanje i izvršenje celog Evropskog ekološkog člana u nacionalni srpski zakon će postati jedan od najvećih izazova za srpsku administraciju. I sve prethodne Države Članice, takođe su morale da se bave time. To takođe ne znači automatski da dodatni ustanvni ili upravni organi moraju biti osnovani u Srbiji.

5. Šta FEAD planira za budućnost i šta će biti vaš prioritet?

Top-5 prioriteta FEAD-a su:

- Implementacija Okvirne direktive otpada u Državama Članicama (Revizija meta povezana sa otpadom, Mađarski slučaj – prekšaj zakona o konkurenciji, itd.)
- EC Komunikacija na kružnu ekonomiju
- Pošiljke otpada
- BREF-ovi (Obrada otpada i spaljivanje otpada)
- Revizija javnih direktiva nabavke i nove direktive o ustupcima

Evropski ciljevi održivog rasta, konkurentna ekonomija, i revitalizovana industrija zahtevaju potez ka "Kružnoj ekonomiji" – u kojoj je otpad umanjen i otpad koji ne može biti sprečen, korišćen kao vredan resurs pružajući sirov materijal i energiju kako za Evropsku industriju tako i za svetsko tržište.

Iz tog razloga, Evropski privatni otpad i sektor za upravljanje resursima mogu i trebalo bi da igraju ključnu ulogu u ekonomskoj agendi EU, kao i ekološke agende. Ovaj sektor može doneti značajne prednosti u podržavanju rasta i konkurentnosti, pružajući održive zelene poslove u kružnoj ekonomiji, i u pomaganju da se ispune održivost i klimatski ciljevi EU. Uspešan privatni sektor Industrije za otpad i resurse je najefikasniji način da se osigura da se materijali i energija vraćaju u produktivne svrhe u Evropskoj ekonomiji. Njegova stručnost može da pomogne u ponovnom

planiranju evropskih lanaca snadbjevanja da bi se povećala efikasnost resursa i poboljšala otpornost Evrope na nestašicu resursa. Industrija otpada i resursa je takođe i ključni izvor novih tehnologija i zelenih poslova širom Evrope – od vitalnog značaja eko-industrija budućnosti.

Industrija otpada i resursa ima ključnu ulogu u pružanju infrastrukture i logistike da se skupljaju materijali koji su na kraju svoje upotrebe i da se isti obrade i vrate evropskoj ekonomiji kao sekundarni resursi, kao i da pomogne pri ostvarivanju potražnje na svetskom tržištu.

Omogućiti privatnom sektoru dugoročne investicije i investicije velikih razmera potrebne za nadoknadu materijala i energije kao deo evropske kružne ekonomije u budućnosti.

Ključni uslov će biti stabilna i dobro sprovedena politika i pravni okvir na Evropskom nivou otpada i resursa, uključujući pravedno i otvoreno nadmetanje između snadbevača javnih i privatnih sektora za otpad i usluge upravljanja resursima.

Pored toga, potrebne su nove političke mere duž čitave lanca vrednosti da pomognu pri stimulaciji protoka privatnih investicija u infrastrukturi, potrebnih da bi se postigla kružna ekonomija.

FEAD želi i hoće podržati takve razvoje koji su opisani gore.

ODRŽANA 6.SEDNICA UPRAVNOG ODBORA UDRUŽENJA

20.08.2014.god. održana je 6.sednica Upravnog odbora Udruženja industrije otpada Srbije „HRABRI ČISTAČ“. Teme dnevnog reda su bile trenutno teško stanje reciklažne industrije, kao i problem finansiranja industrije otpada za 2015.god., učešće članova u radu komiteta FEAD-a i formiranje posebnih Odbora Udruženja. Formirani su Odbor za deponije i termičku destrukciju otpada, Odbor za ponovno korišćenje otpada-reciklaža i Odbor za fizičko-hemijski i bio tretman otpada kao radna tela Upravnog odbora. Zadaci koje će odbori obavljati odnose se na donošenje zaključaka, davanje preporuka, mišljenja, odnosno, predloga Upravnom odboru za savladavanje problematike i zadataka vezanih za oblast kojom se svaki odbor bavi. Time će po četiri člana svakog odbora doprineti boljem funkcionisanju samog Udruženja i zastupanju svojih posebnih interesa u okviru odbora. Doneta je i odluka o zajedničkom nastupanju članova na predstojećem Beogradskom sajmu „ECOFAIR 2014“ u skladu sa tradicijom uspešnog učešća Udruženja poslednje dve godine.

ZAHTEV UDRUŽENJA ZA ODRŽAVANJEM HITNOG SASTANKA

Udruženje industrije otpada Srbije „HRABRI ČISTAČ“ tražilo je hitan sastanak sa ministrima Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine i Ministarstvom finansija povodom rešenja teškog stanja u kojoj se našla reciklažna industrija posle ukidanja Fonda za zaštitu životne sredine i modela finansiranja industrije otpada za 2015.god. U upućenom zahtevu insistira se da sastanku prisustvuju kako obveznici plaćanja naknada za upravljanjem posebnim tokovima otpada, tako i korisnicima podsticaja i relevantni činioци iz administracije. Udruženje smatra da se samo na taj način može doći do novog, funkcionalnog i održivog modela finansiranja industrije otpada putem

konkretnih predloga. Predlog da se neplaćene obaveze države za 2013.god. i 2014.god. pretvore u javni dug , a da se finansiranje za 2015.god. uredi putem formiranja vanbudžetskog fonda za finansiranje istorijskog i tekućeg zagađenja , predstavnici Udruženja će izneti na samom sastanku. Tražena je ,takođe , podrška i pomoć Privredne komore Srbije i Privredne komore Zelene Srbije , kao i da u radnim telima formiranim za ovu oblast ne budu samo predstavnici resornih Ministarstva i samo jednog privrednog subjekta, već svih privrednih subjekata od interesa za rešavanjem ovog problema.

